

Melaninregistreringer

Gardermoen 2011-11-21
Thomas Larsson, Nofima

Kvalitetsavvik og årsakssammenhenger

FHF – Nofima 2009 – 2010 - 2011

Bidra til forbedret filetkvalitet av norsk oppdrettslaks

⇓ **Melanindeponering i filet**

⇓ **Blek og skjoldet filet**

⇓ **Bløt filet og filetspalting**

Andre kritiske kvalitetsavvik:

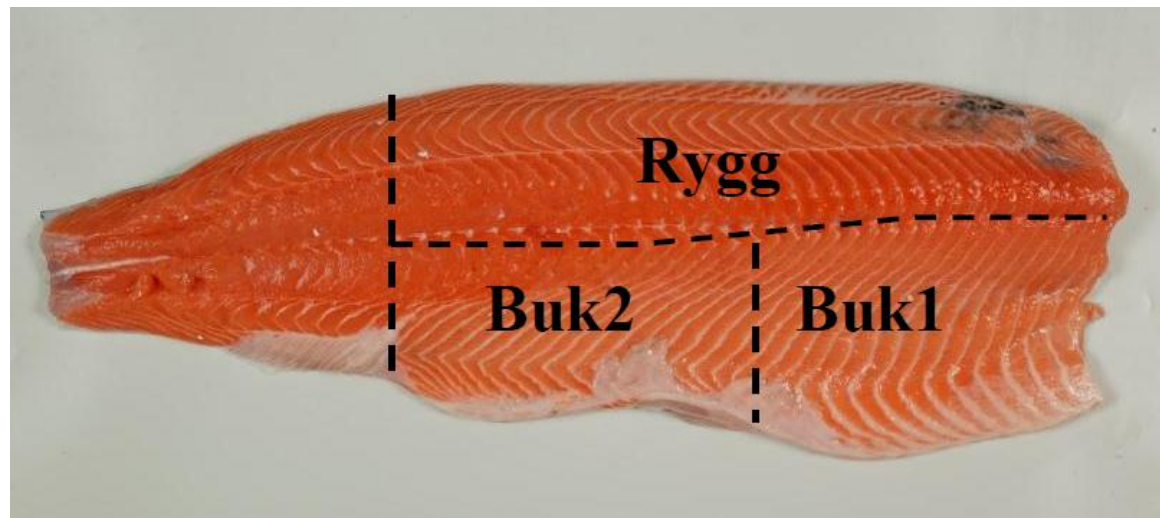
Blodflekker, sår/skader, deformiteter, tidlig kjønnsmodning og hygienisk kontroll

Formål

- Oversikt over forekomst
- Enhetlig registreringsmal
- Finne årsakssammenhenger
- Tiltak

Enighet høst 2010

Inndeling av filet

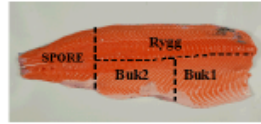
Skala

Melanin i filet (score)			
Ingen misfarging	0	Flekk 3 - 6cm	4
Grå skygge	1	Område større enn 6cm	8
Flekk mindre enn 3cm	2		

Enighet vår 2011 – endelig versjon

Melanin i filet (score)			
Ingen misfarging	0	Flekk 3 - 6cm	4
Grå skygge	1	Område større enn 6cm	8
Flekk mindre enn 3cm	2	Gjennomsnitt	0.24

registreringene sendes til turid.morkore@nofima.no

% blek % gaping

BESVAR
SPØRSMÅL⇒

Filet	Total score	Melanin i filet			Høyre=1	0	
		Buk 1	Buk 2	Rygg	Venstre=2	Blek, 0-1	Gaping, 0-1
1	0	0	0	0			
2	0	0	0	0			
3	1	1	0	0			
4	0	0	0	0			
5	1	1	0	0			
6	1	1	0	0			
7	0	0	0	0			
8	0	0	0	0			
9	0	0	0	0			
10	0	0	0	0			
11	0	0	0	0			
12	0	0	0	0			
13	0	0	0	0			
14	0	0	0	0			
15	0	0	0	0			
16	0	0	0	0			
17	0	0	0	0			
18	0	0	0	0			
19	0	0	0	0			
20	0	0	0	0			
21	0	0	0	0			
22	0	0	0	0			
23	1	1	0	0			
24	1	1	0	0			
25	0	0	0	0			
26	0	0	0	0			
27	0	0	0	0			

SPØRSMÅL SOM BESVARES FOR HVER GRUPPE FISK SOM BEDØMMES

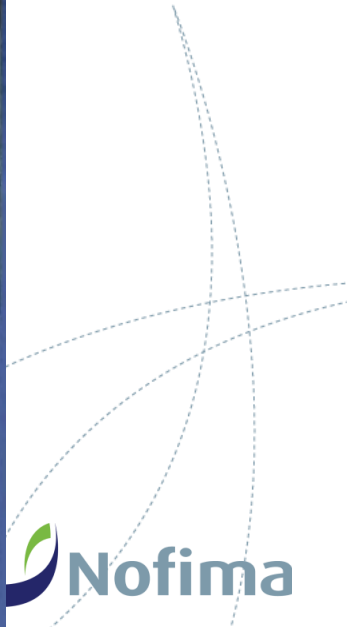
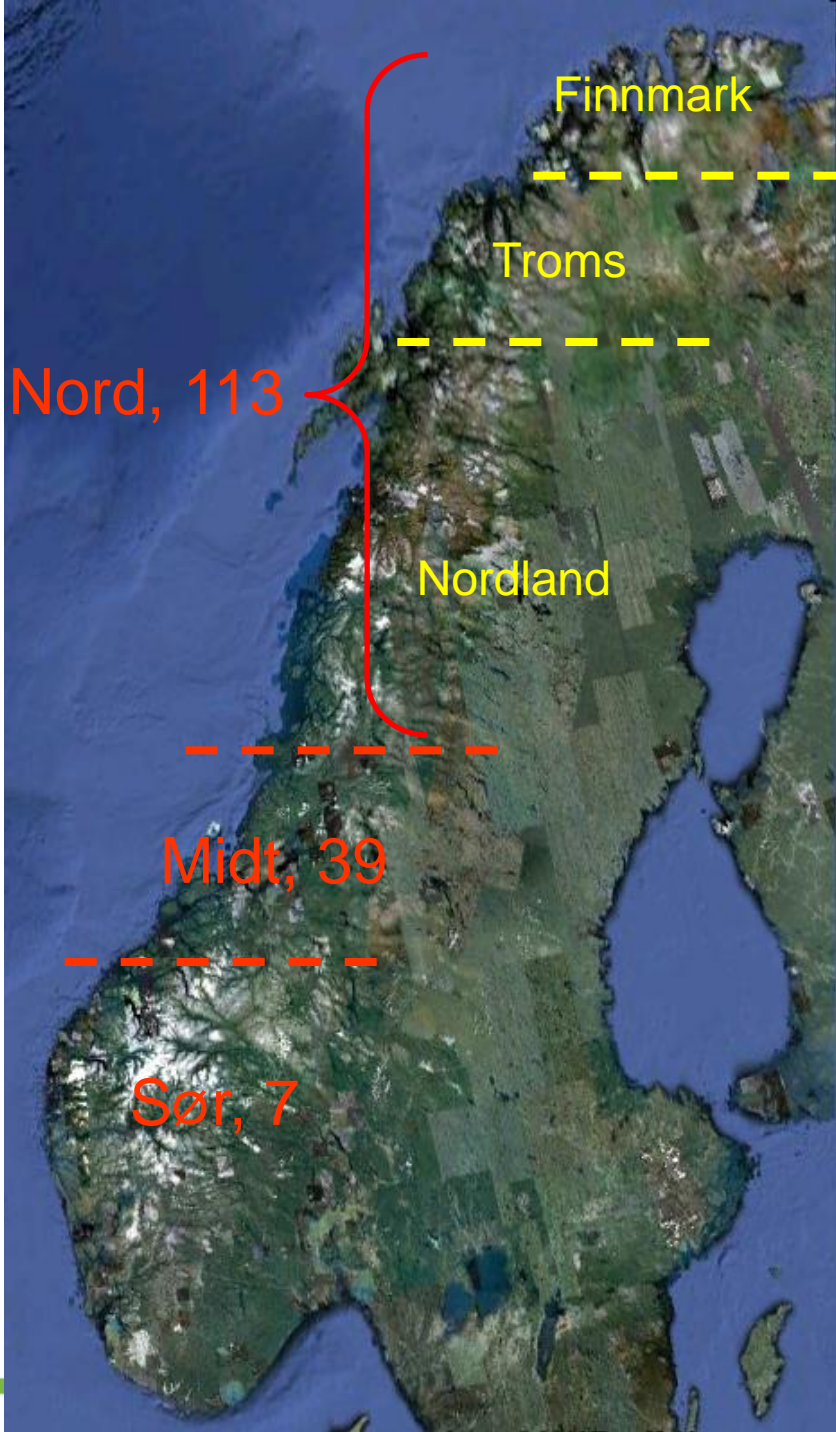
Navn på prosessanlegg			
Navn på bedømmer			
Lokalitetsnavn (nr)			
Dato ved slakt	07.10.2011	Sjøtemp	
Dato ved måling/klokker	11.10.11 15.40	Superior	Ordinær
Vektklasse	4-5.	Merd nr	Lot nr.

TILLEGGSINFORMASJON

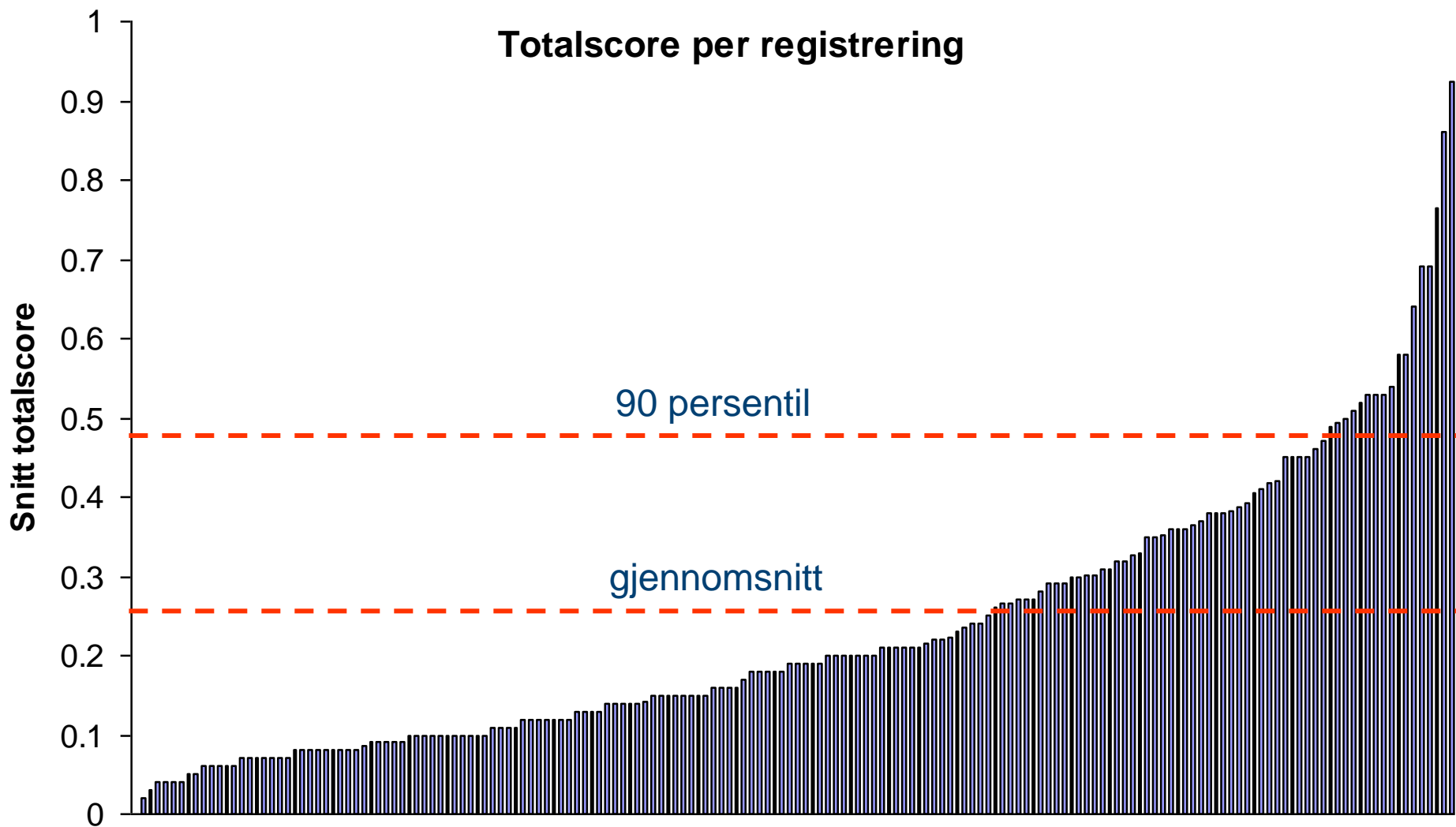
Smolt	
Leverandør:	
Utsett, mnd/år:	Stamme:
Maskinvaksinert	NEI JA
Vaksintype:	

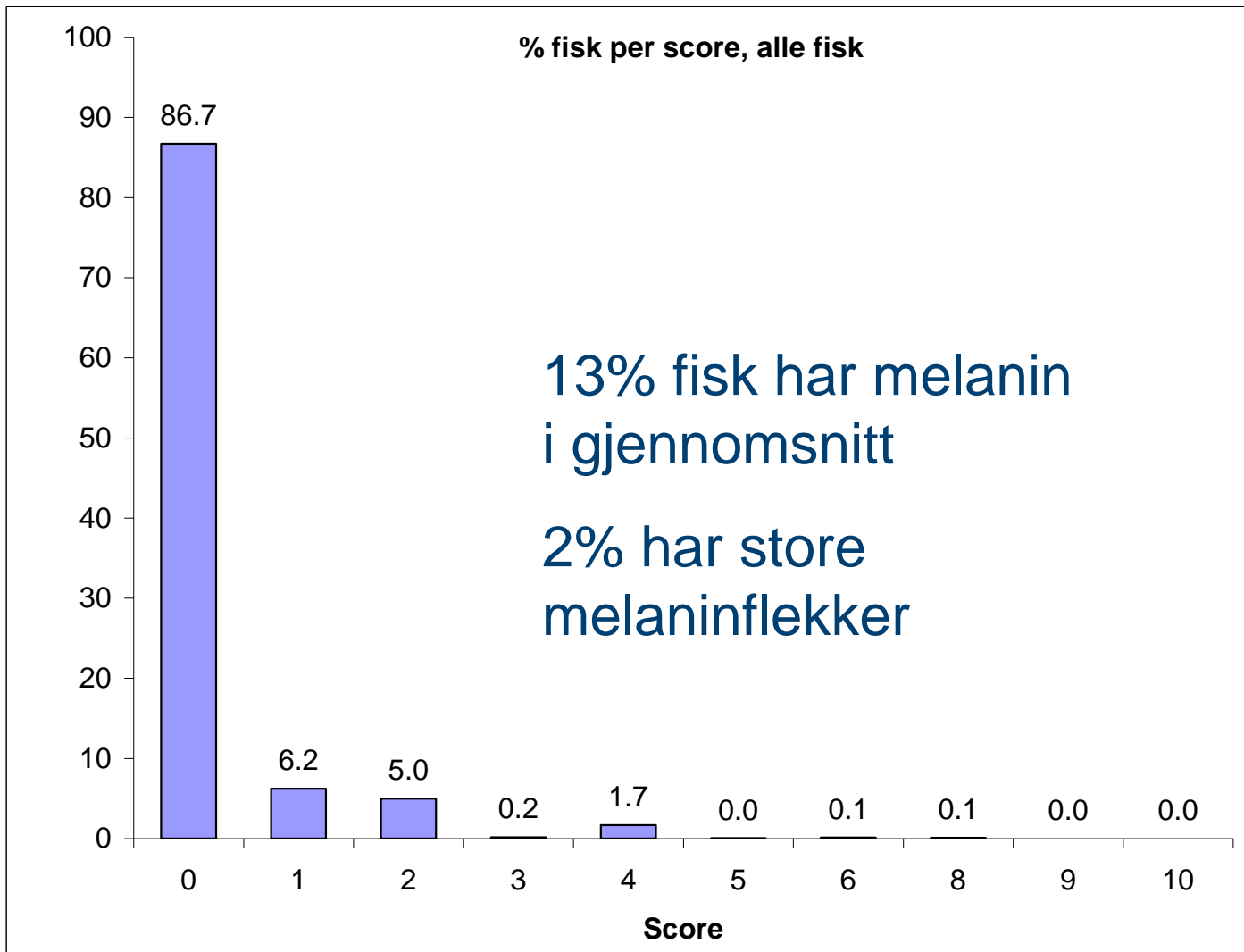
Slaktefisk	
Sultetid, dager:	Fôrtype før slakt*:
NEI JA	NEI DAGER
Brønnbåt	Ventemerd
	X 1
Awik for partiet	Brusk/deform
NEI JA	NEI JA
Bløt filet	Annet:
Aviving	Strøm
Slag CO ₂	X
Vet ikke Nei Ja	Annet
	Navn/tidspkt/dødelighet ²

- Totalt
  - 174 registreringer
  - 21 000 laks

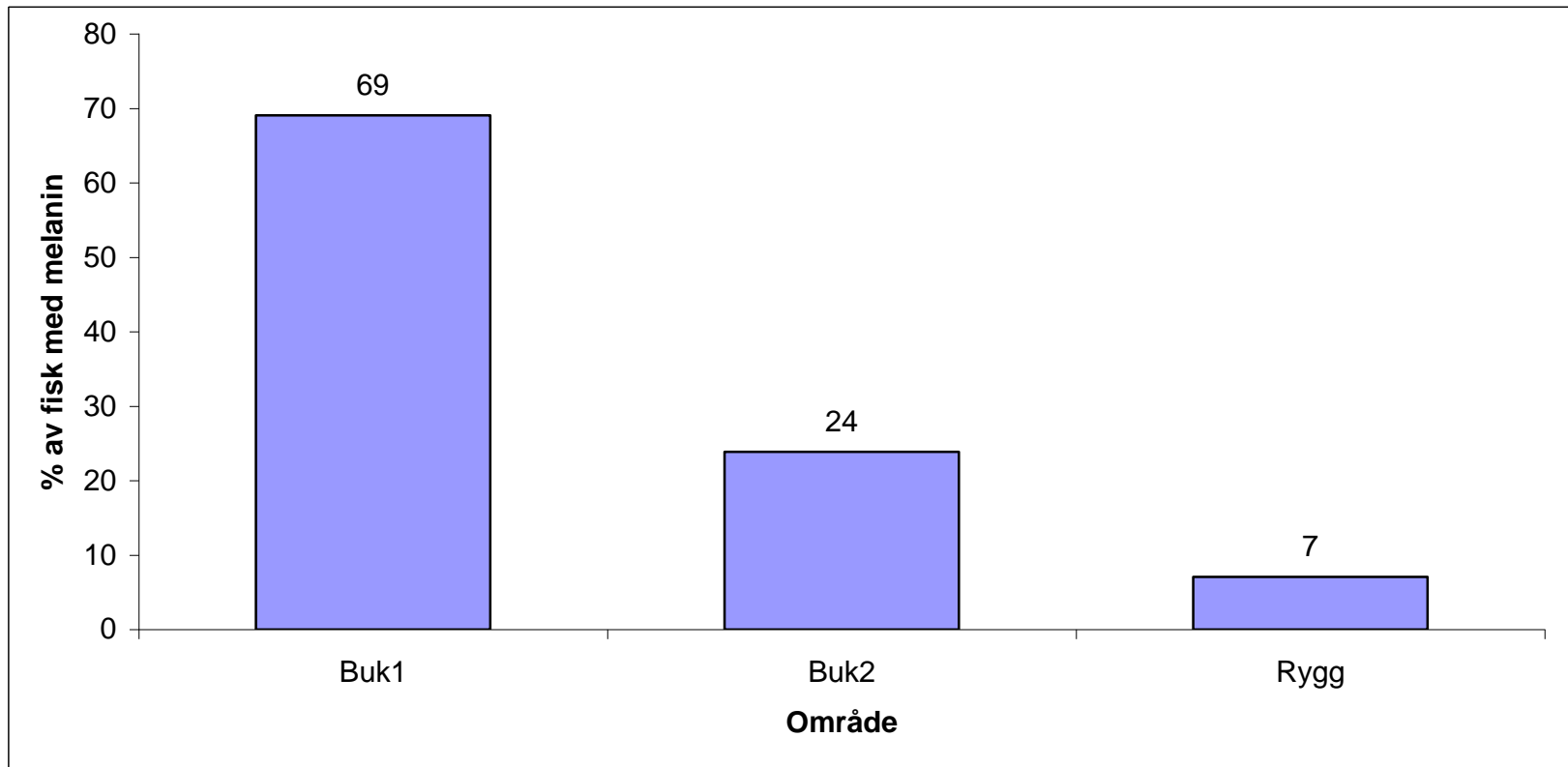
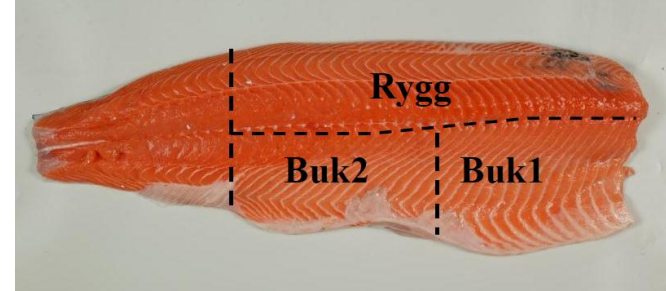
Totalscore per registrering

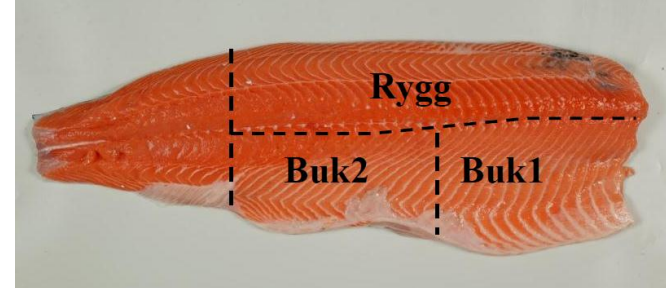

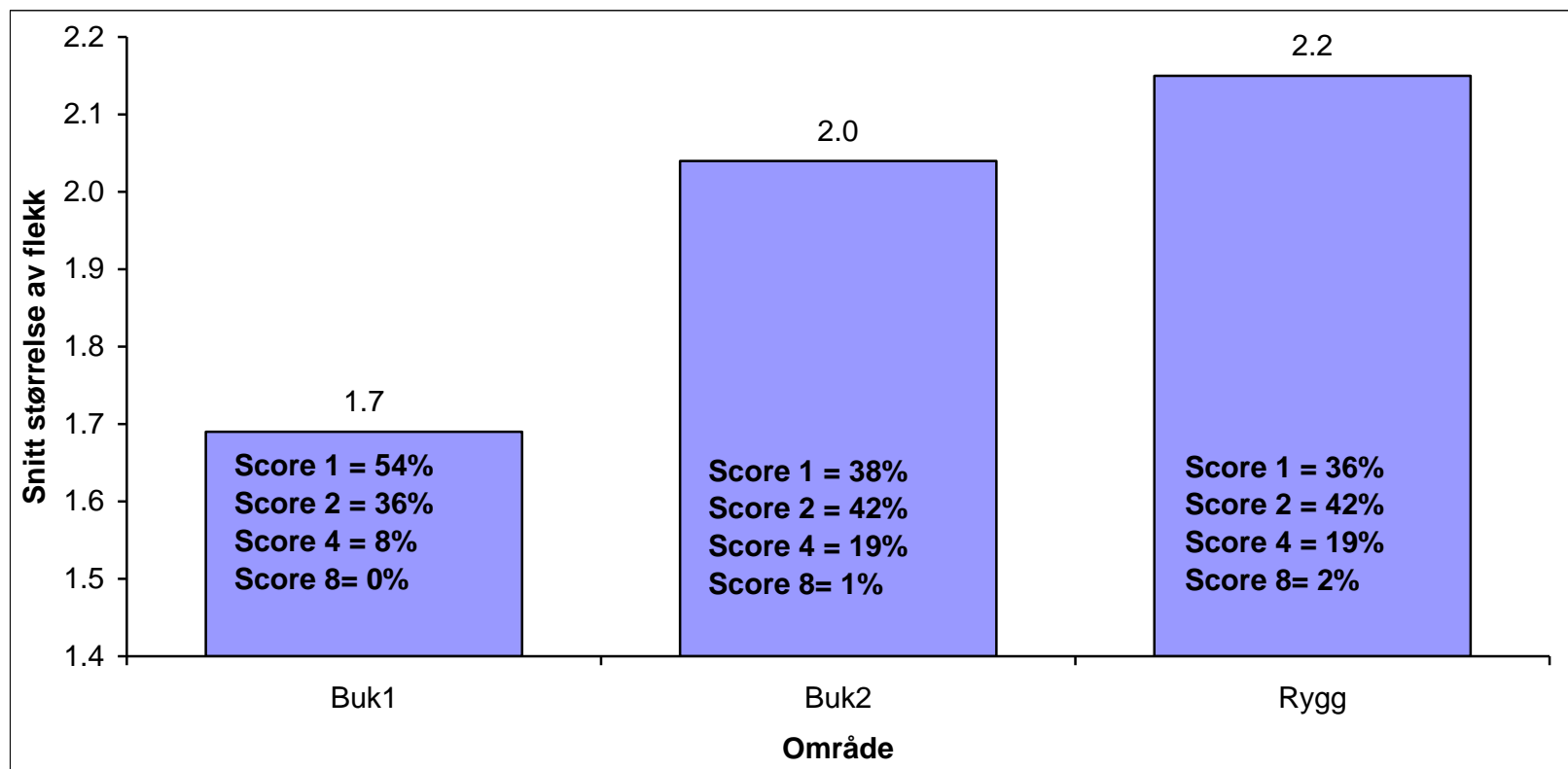
Hvor sitter melaninflekkene?

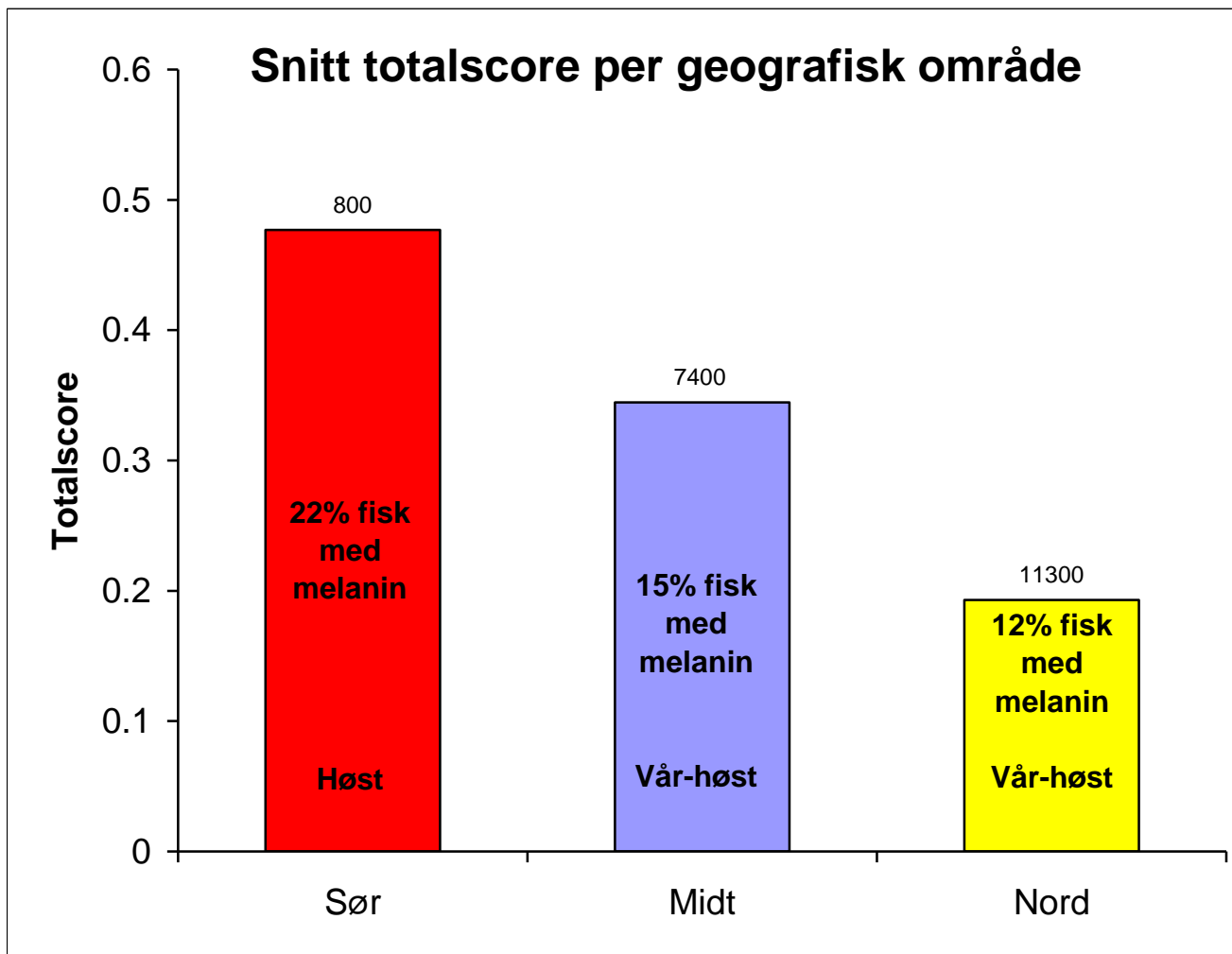

Når fisken har melanin – hvor store er flekkene?

Størst i rygg, minst i buk1

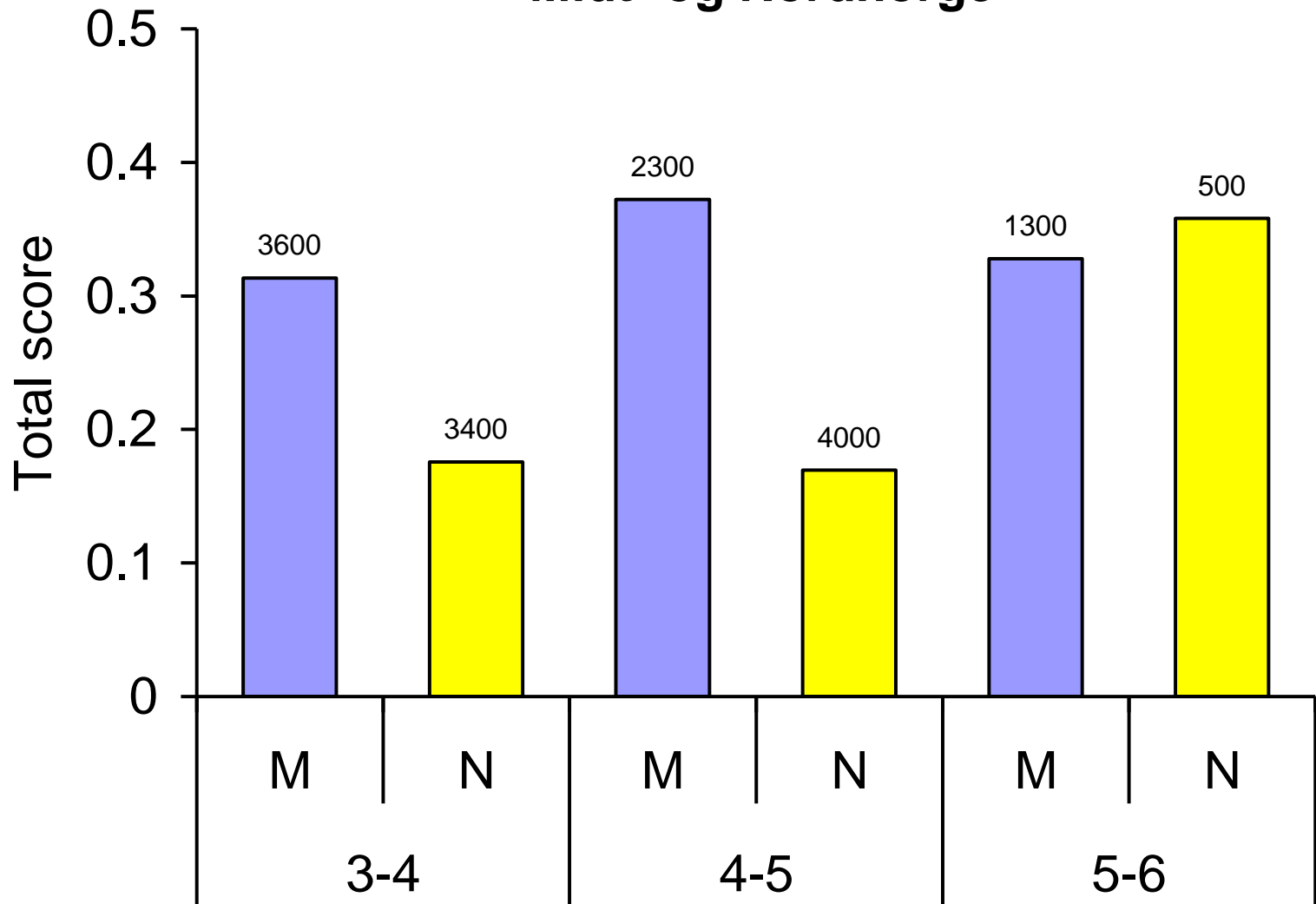

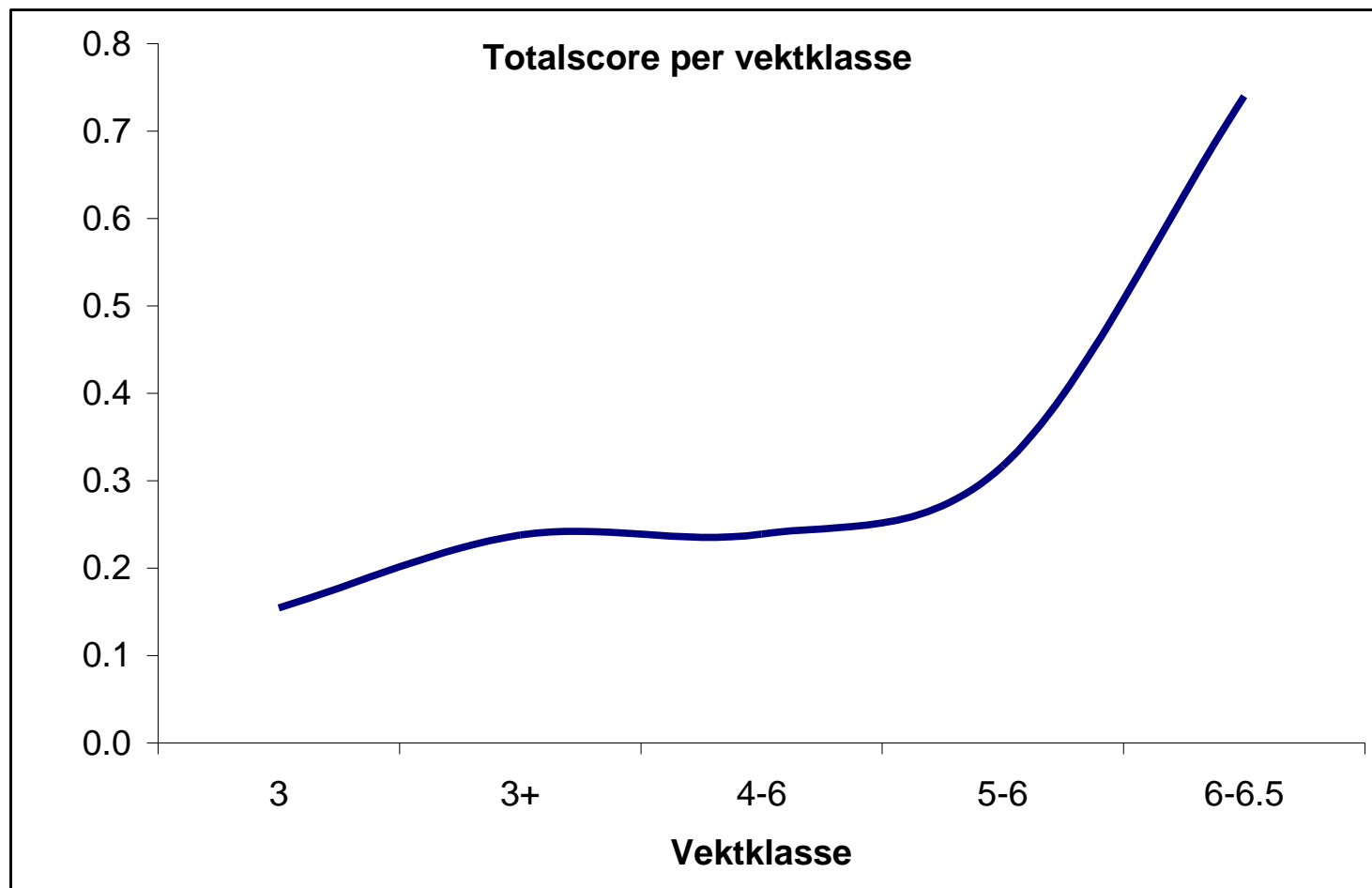
Sultetid og avlivingsmetode - tendenser

- Mer melanin ved økt sultetid
- Ingen negativ effekt ved bruk av elektrisitet

Total score per vektklasser i Midt- og Nordnorge

Vektklasse - totalmateriale

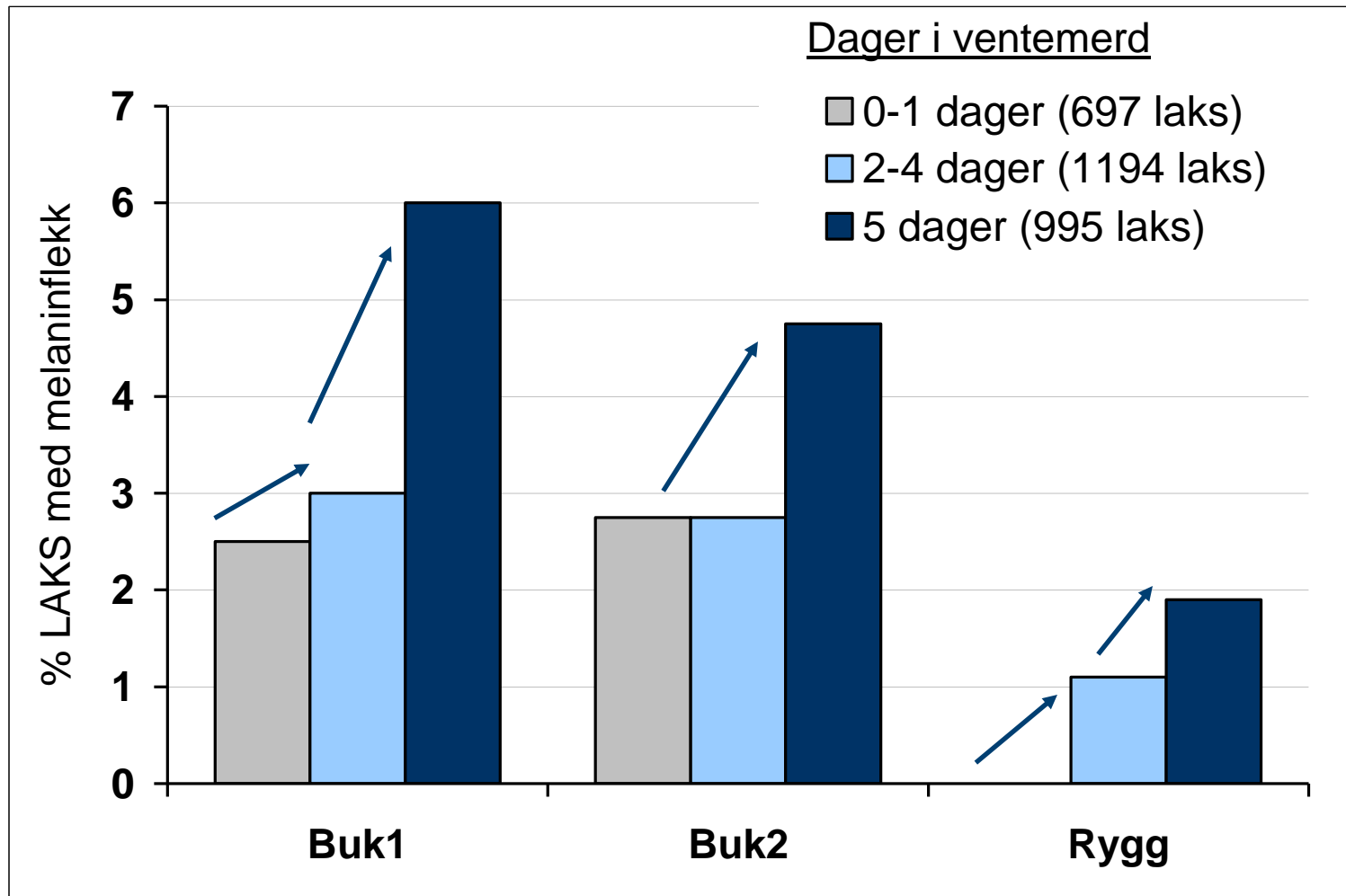
Ventemerd

- totalmateriale

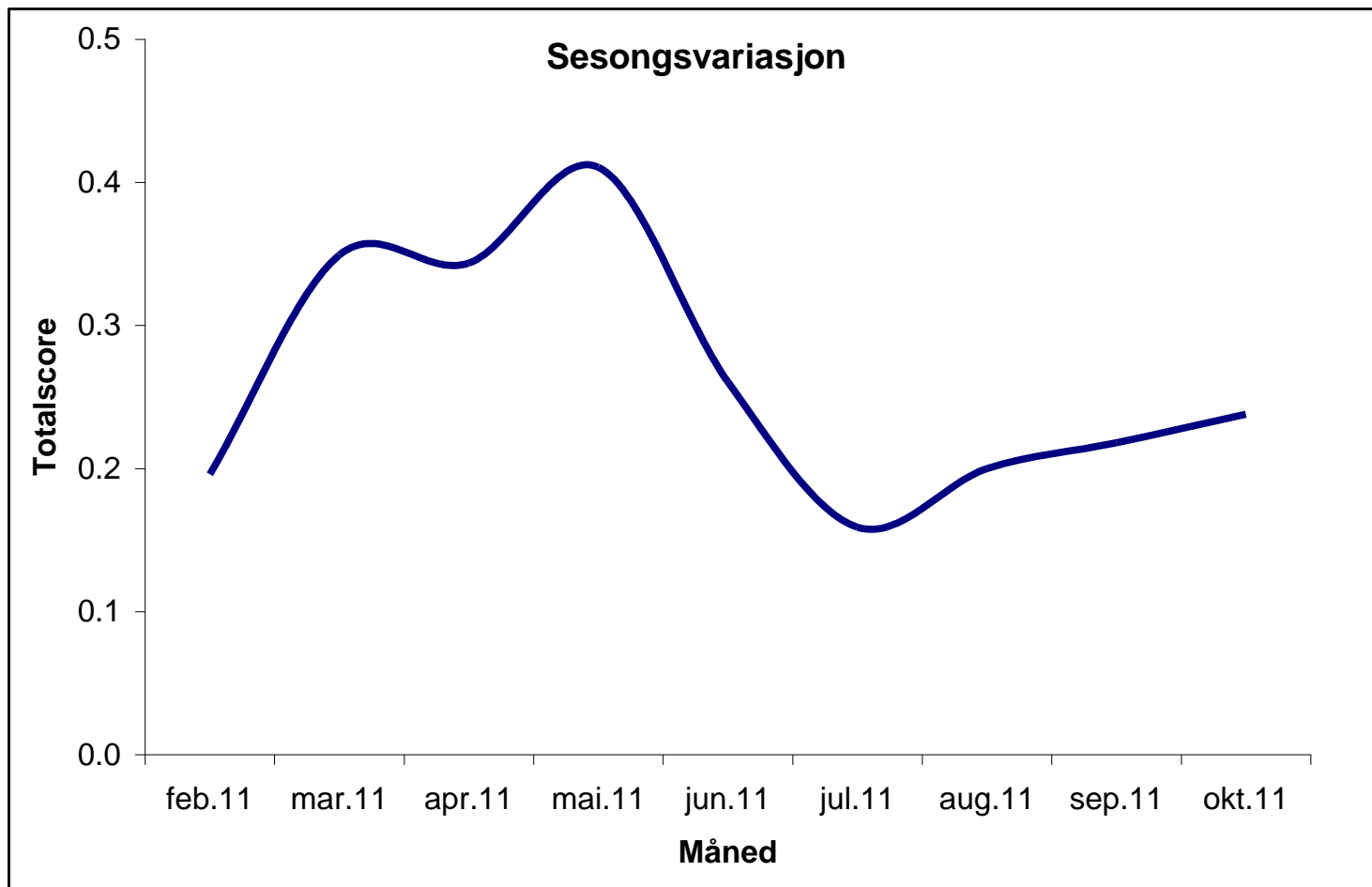
- Lavest frekvens ved 0-1 dag
- Økt frekvens fra 2 dager i ventemerd
- Ingen systematisk forskjell ved 2-5 dager i ventemerd

Ventemerd

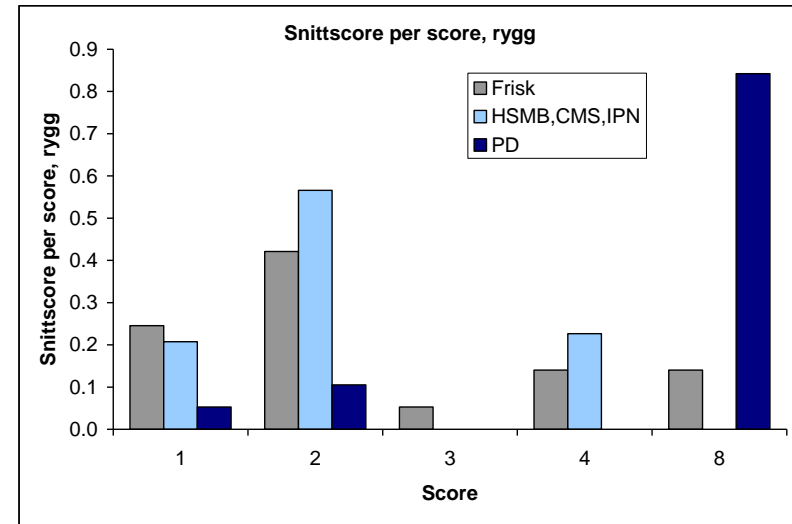
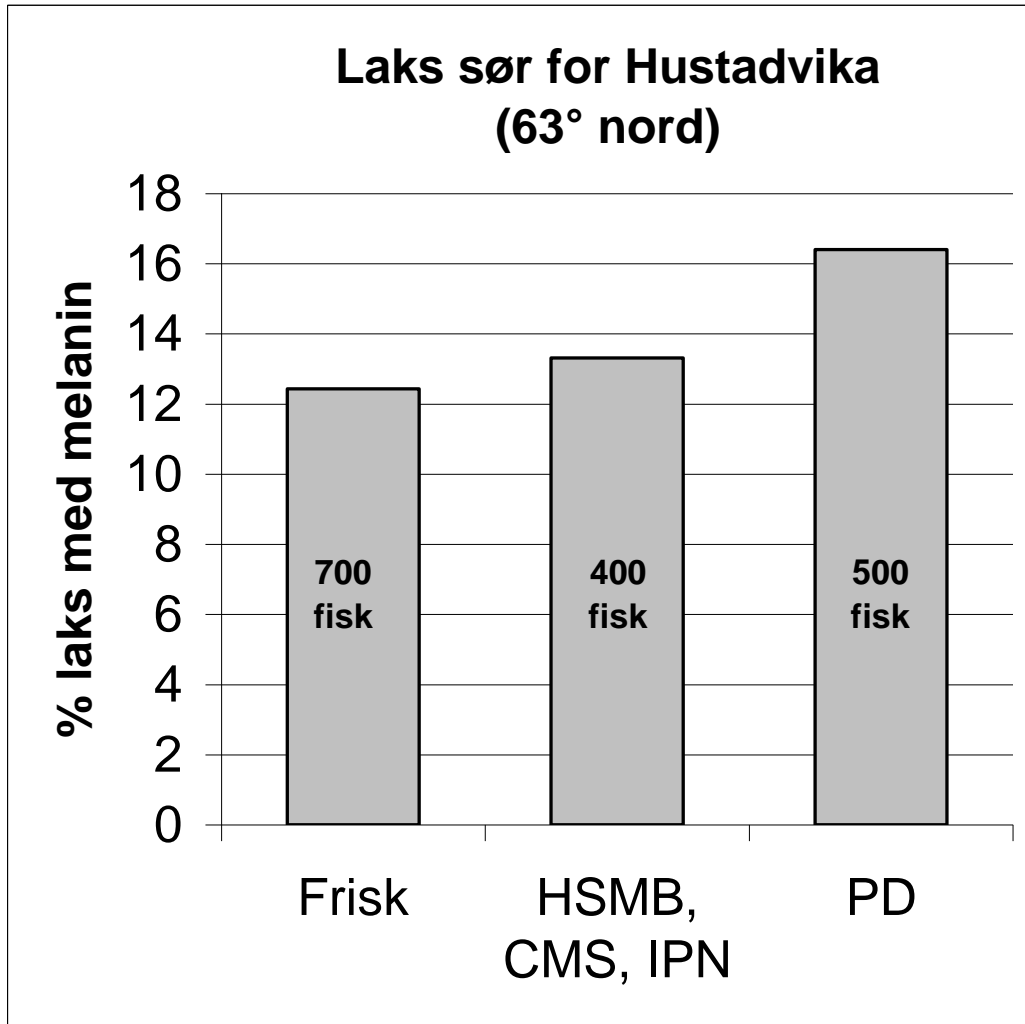
- samme geografiske område, vår-sommer 2011

Sykdom

Oppsummering

- Frekvens
  - 13% av fisk har melanin
    - Mest i fremre bukdel
    - 2% har flekker større enn 3 cm (score 4)
- Geografisk
  - Nord mindre melanin enn Midt-Norge (12 vs 15%)
  - Data fra Sør-Norge usikre foreløpig
- Sesong
  - Betydelige sesongvariasjoner
  - Mest på våren (?)
- Sykdom
  - PD-syk fisk: tendens til store flekker i rygg
- Vektklasse
  - Tegn til mer melanin i større fisk
- Ventemerd
  - Lang tid i ventemerd gir økning (årsak?)
- Smolt, vaksine, vaksinerings, fôr osv vil bli vurdert i sluttrapport

Takk for oppmerksomheten!

